

Dibuku ya ESEDASE NKOTOLO

Na mbandukulu, dibuku ya Esedase vwandaka ya kuvukana na dibuku ya Neyemi mpe na manima ya mwa bamvula, ba kwizaka kabula yawu.

Dibuku yayi ya Esedase ke na kuzabisa mambu yina me tadila kubasika ya bantu ya Isayeli na kati ya bundongo mpe mvutukulu ya bawu na yinsi ya Isayeli. Kubasika yango salamaka na bandambu zole.

Na mbala ya ntete, bantu mingi basikaka na bundongo na muswa ya Siluse, ntinu ya Pelese mpe na mbala ya zole, bantu ya nkaka basikaka na bundongo na lutwadusu ya nganga-Nzambi Esedase, na ntangu yina Aletazelezese vwandaka ntinu.

Dibuku yayi ke na kulakisa mfunu ya kukwikila na Nzambi mpe ya kuvwanda na luzingu ya kuvedila. Yawu ke na kuzabisa mpe wapi mutindu nganga-Nzambi Esedase pesaka nzutu mpe luzingu ya yandi nyonso samu na kuvutula misiku, mpe wapi mutindu yandi twadisaka bantu ya Isayeli na kutumama mpe kusadila mambu ya Nzambi. Ni Esedase salaka ti dibuundu ya bantu ya Yuda kuyilama mbote.

Dibuku yayi kele ya kukabuka mutindu yayi:

- Musiku ya ntinu Siluse yina ke na kupesa muswa na bantu ya Isayeli na kwenda kutunga dyaka Yinzo ya Nzambi na Yelusalemi (Esd 1).

- Lutangu ya bayina katukaka na bundongo (Esd 2).
- Bantu ya Isayeli tungaka dyaka kisika ya kuyokilaka minkayulu mpe bandaka dyaka lusambulu. Kukubama ya ntungulu ya Yinzo ya Nzambi. Bankwamusu ya bambeni samu na kukabisa ntungulu ya Yinzo ya Nzambi. Ntungulu ya Yinzo ya Nzambi (Esd 3-6).
- Esedase vutulaka mpe sungikaka ndyatulu ya dibuundu ya Yelusalemi (Esd 7-10).

Ntinu Siluse pesaka muswa ya kutungisa dyaka Yinzo ya nene ya Nzambi

¹ Na mvula ya ntete ya Siluse, ntinu ya Pelese, Yave bakaka lukanu, samu na kulungisa mambu yina yandi zonzaka na yinwa ya mumbikudi Yelemya. Yandi simbaka ntima ya Siluse ntinu ya Pelese, samu ti na kati ya yinsi nyonso ya kintinu ya yandi, yandi kuzonza na ndinga ya ngolo mpe kusonika mambu yayi:

² «Munu Siluse ntinu ya Pelese ke na kutuba: Yave, Nzambi ya mazulu me pesa munu kimfumu ya bayinsi nyonso ya ntoto, yandi me pesa munu mpe kiyeko ya kutungila dyaka yandi Yinzo na mbanza Yelusalemi na yinsi ya Yuda.

³ Bayina nyonso kele bantu ya dikanda ya yandi, lenda kuvutuka na mbanza Yelusalemi na yinsi ya Yuda, samu na kutunga dyaka Yinzo ya Yave, Nzambi ya Isayeli yina ba ke kembilaka na Yelusalemi. Bika ti Nzambi ya bawu kuvwanda na bawu!

⁴ Na konso kisika yina ke na kuzinga bantu ya Isayeli, bantu ya bisika yina fwana kusadisa

bawu na kupesa bawu palata na wolo, bibulu na makabu ya nkaka na luzolo ya bawu mosi, samu na Yinzo ya Nzambi yina kele na Yelusalemi.»

⁵ Na yina, bamfumu ya makanda ya Yuda mpe ya Bezame, banganga-Nzambi na ba-Levi mpe bayina nyonso Nzambi pesaka dibanza ya kwenda kutunga dyaka Yinzo ya Yave yina kele na Yelusalemi, bawu kubamaka samu na kukwenda na Yelusalemi.

⁶ Bantu nyonso yina vwandaka zinga pene-pene na bantu ya Isayeli sadisaka bawu na kupesa bawu bima yina ba yidikaka na palata mpe na wolo. Bima ya mutindu na mutindu, bibulu na bima ya nkaka ya ntalu. Bawu pesaka mpe bima ya nkaka na luzolo ya bawu mosi.

⁷ Ntinu Siluse mpe kutikaka bima nyonso ya ntalu yina Nebukadenesale bakaka na Yinzo ya Yave, kuna na Yelusalemi, samu na kunata mpe kutula yawu na yinzo ya banzambi ya yandi.

⁸ Na yina, yandi tumisaka Miteledate yina vwandaka kibumbi ya bimvwama na kwenda baka bima yango ya ntalu samu na kusimbisa yawu na sika ya Sesebasale* yina vwandaka mfumu ya yinsi ya Yuda.

⁹ Lutangu ya bima yango vwandaka mutindu yayi: Makumi tatu (30) ya bandonga ya wolo, funda mosi (1 000) ya bandonga ya palata, makumi zole na yivwa (29) ya bambele,

¹⁰ makumi tatu (30) ya bambungu ya wolo, bankama yiya na kumi (410) ya bambungu ya

* **1:8 Sesebasale** kele mfumu yina ntinu ya Pelese soolaka samu na kutwadisa kizunga ya Yuda.

palata, ya mutindu ya nkaka mpe fundu mosi (1 000) ya bima ya nkaka.

¹¹ Lutangu ya bima nyonso vwandaka mafunda tanu na bankama yiya (5 400) ya wolo mpe ya palata. Sesebasale nataka bima nyonso, ntangu yandi katukaka na bundongo na yinsi ya Babilone kintwadi na ba-Zwife ya nkaka, samu na kuvutuka na Yelusalemi.

2

Lutangu ya ba-Zwife yina vutukaka na Yelusalemi

¹ Na nkonga ya bantu yina katukaka na bundongo, bayina ntinu Nebukadenesale nataka na Babilone, mingi na kati ya bawu vutukaka na Yelusalemi mpe na Yuda. Konso muntu na mbanza ya yandi.

² Bawu vutukaka kintwadi na Zolobabele, Yeswa, Neyemi, Selaya, Lelaya, Moodokayi, Bilesane, Misapale, Bingwayi, Lewume mpe Baana. Lutangu ya konso nkonga ya bantu ya Isayeli yina vutukaka na Yelusalemi ni yayi:

3	Bantu ya dikanda ya Palose.
4	Bantu ya dikanda ya Sefatya.
5	Bantu ya dikanda ya Ala.
6	Bantu ya dikanda ya Payate-Mowabe, bana ya Yeswa mp
7	Bantu ya dikanda ya Elame.
8	Bantu ya dikanda ya Zatu.
9	Bantu ya dikanda ya Zakayi.
10	Bantu ya dikanda ya Bani.
11	Bantu ya dikanda ya Bebayi.
12	Bantu ya dikanda ya Azengade.
13	Bantu ya dikanda ya Adonikame.
14	Bantu ya dikanda ya Bingwayi.
15	Bantu ya dikanda ya Adine.
16	Bantu ya dikanda ya Atele yina butukaka na Yeyizekya.
17	Bantu ya dikanda ya Besayi.
18	Bantu ya dikanda ya Yola.
19	Bantu ya dikanda ya Asume.
20	Bantu ya dikanda ya Ngibale.
21	Bantu ya bwala Betelemi.
22	Bantu ya bwala Netofa.
23	Bantu ya bwala Anatote.
24	Bantu ya bwala Azemawete.
25	Bantu ya babwala Kilyate-Yeyalime, Kefila mpe Beelote.
26	Bantu ya babwala Lama mpe Ngeba.
27	Bantu ya bwala Mikemase.
28	Bantu ya babwala Betele mpe Ayi.
29	Bantu ya bwala Nebo.
30	Bantu ya bwala Mangebise.
31	Bantu ya dikanda ya Elame ya nkaka.
32	Bantu ya dikanda ya Alime.
33	Bantu ya babwala Lode, Adide mpe Ono.
34	Bantu ya mbanza Yeliko.
35	Bantu ya mbanza Sena.

36 Banganga-Nzambi vwandaka:

Bantu ya dikanda ya Yedaya, yina butukaka na Yeswa.	973
37	Bant
38	Bant
39	Bant

40 Ba-Levi:

Bantu ya dikanda ya Yeswa, na Kademyele*, mpe bantu ya di

41 Miyimbidi ya Yinzo ya Yave:

Bantu ya dikanda ya Asafe. 128

42 Bankebi ya myelo ya Yinzo ya Yave, ya vwan-
daka:

Bana ya makanda ya Salume, ya Atele, ya Talemone, ya Akub

43 Bisadi† ya Yinzo ya Yave: bana ya Siya, ya
Yasufa, mpe ya Tabawote,
44 bana ya makanda ya Kelose, ya Syaya, ya
Padone,

† 2:43 Bisadi awa kele ni bandongo yina ba pesaka na ba-Levi,
bawu vwandaka sala na Yinzo ya Yave na lutumu ya ba-Levi.

⁴⁵ bana ya makanda ya Lebana, bana ya makanda ya Yangaba, bana ya makanda ya Akube,

⁴⁶ bana ya makanda ya Yangabe, bana ya makanda ya Salemayi, bana ya makanda ya Yanane,

⁴⁷ bana ya makanda ya Ngidele, bana ya makanda ya Ngayale, bana ya makanda ya Leyaya,

⁴⁸ bana ya makanda ya Lesine, bana ya makanda ya Nekoda, bana ya makanda ya Ngazame,

⁴⁹ bana ya makanda ya Wuza, bana ya makanda ya Paseya, bana ya makanda ya Besayi,

⁵⁰ bana ya makanda ya Asena, bana ya makanda ya Mewunime, bana ya makanda ya Nefusime,

⁵¹ bana ya makanda ya Bakebuke, bana ya makanda ya Akufa, bana ya makanda ya Alule,

⁵² bana ya makanda ya Baselute, bana ya makanda ya Meyida, bana ya makanda ya Yalesa,

⁵³ bana ya makanda ya Balekose, bana ya makanda ya Sisela, bana ya makanda ya Tema,

⁵⁴ bana ya makanda ya Nesiya mpe ya Yatifa.

⁵⁵ Makanda ya bisadi ya Salomoni: bana ya makanda ya Sotayi, bana ya makanda ya Sofelele, bana ya makanda ya Peluda,

⁵⁶ bana ya makanda ya Yaala, bana ya makanda ya Dalekone, bana ya makanda ya Ngidele,

⁵⁷ bana ya makanda ya Sefatya, bana ya makanda ya Atile, bana ya makanda ya Pokelete-Asebayime mpe bana ya makanda ya Ami.

⁵⁸ Lutangu ya bisadi yina vwandaka sala na Yinzo ya Yave na bana ya bisadi ya Salomoni vwandaka bankama tatu na makumi yivwa na zole (392).

⁵⁹ Bantu yina katukaka na bambanza Tele-mela, Tele-Yalesa, Kelube-Adane, mpe Imele, bawu lendaka ve na kutuba kana ya tsyelika makanda ya bankooko ya bawu vwandaka bantu ya Isayeli. Bantu yango ni yayi:

⁶⁰ Lutangu ya bantu ya makanda ya Delaya, ya Tobiya, mpe Nekoda vwandaka bankama sambanu na makumi yiya na zole (642).

⁶¹ Bantu ya nkaka na kati ya bana ya banganga-Nzambi: bantu ya makanda ya Obaya, ya Yakose, mpe ya Balezilayi. Ba pesaka Balezilayi nkumbu yayi, samu ti, yandi kwelaka mwana ya Balazilayi ya kento. Yandi kele muntu ya bwala Ngalaade.

⁶² Bawu sosaka mikanda yina ba sonikaka bankumbu ya bankooko ya bawu, kasi bawu talaka yawu ve. Ni yawu yina, ba talaka bawu mutindu bantu ya kuvedila ve mpe ba yiminaka bawu na kusala kisalu ya bunganga-Nzambi.

⁶³ Mpe mfumu ya kizunga yiminaka bawu na kudya madya ya longo tii ntangu yina nganga-Nzambi ke kwiza sadila bima ya longo yina ba ke bokilaka Ulime mpe Tumime‡.

⁶⁴ Lutangu nyonso ya bantu ya Isayeli yina katukaka na bundongo vwandaka, mafunda makumi yiya na zole na bankama tatu na makumi sambanu (42 360),

⁶⁵ na zulu ya lutangu yina ya vwandaka mpe na bisadi ya bawu ya bakento na ya babakala, ma-

2:63 Kbk 28.30 ‡ **2:63** *Ulime mpe Tumime* vwandaka mwa bima yina nganga-Nzambi ya ntete vwandaka sadila mutindu dzeke samu na kuzaba luzolo ya Nzambi.

funda nsambwadi na bankama tatu na makumi tatu na nsambwadi (7 337), ya vwandaka mpe na miyimbidi ya bakento na ya babakala, na lutangu ya bankama zole (200).

⁶⁶ Bawu vwandaka mpe na bampunda bankama nsambwadi na makumi tatu na sambanu (736), bampunda ya mutela ya mwa nkufi bankama zole na makumi yayi na tanu (245),

⁶⁷ basamo bankama yiya na makumi tatu na tanu (435), mpe bambuluku mafunda sambanu na bankama nsambwadi na makumi zole (6 720).

⁶⁸ Ntangu bawu kumaka na Yelusalemi, na kisika yina vwandaka Yinzo ya Yave, bamfumu ya nkaka ya makanda pesaka makabu na luzolo ya bawu mosi samu ba kutunga dyaka Yinzo ya Yave, na kisika yina yawu vwandaka ntete.

⁶⁹ Bawu pesaka bima nyonso yina ba lendaka na kupesa, samu na ntungulu ya Yinzo yango. Bawu pesaka: mafunda makumi sambanu na mosi (61 000) ya mbongo ya wolo, mafunda tanu (5 000) ya Mine ya palata. Bawu pesaka mpe biyunga nkama (100) samu na banganga-Nzambi.

⁷⁰ Banganga-Nzambi, ba-Levi mpe bantu ya nkaka ya Isayeli, miyimbidi, bankebi ya myelo, miyimbidi, mwa ndambu ya bantu mpe bisadi yina vwandaka sala na Yinzo ya Yave, mpe bantu nyonso ya Isayeli, bawu kwendaka vwanda na bambanza yina ba pesaka bawu.

3

Bantu ya Isayeli vutukilaka lusambulu mpe

kuyoka minkayulu

¹ Na ngonda ya nsambwadi*, ntangu bantu ya yinsi ya Isayeli vwandaka zinga na bambanza ya bawu, bawu nyonso yonzamaka mutindu muntu mosi kuna na Yelusalemi.

² Yeswa mwana ya Yosadake, na bampangi ya yandi banganga-Nzambi mpe Zolobabele mwana ya Saletyele na bampangi ya yandi, telamaka na kuyidika dyaka kiyokolo ya minkayulu ya Nzambi ya Isayeli, samu na kupesaka minkayulu ya bibulu ya kuyoka† mutindu ke tumisaka Musiku ya Moyize, muntu ya Nzambi, na kusala yawu.

³ Ata ti ba vwandaka na boma ya bantu, yina kwizaka zinga na yinsi ya bawu, ntangu bawu mosi vwandaka na bundongo, bawu tungaka dyaka kiyokolo ya minkayulu na zulu ya lufulu ya ntama mpe bawu vwandaka pesa na Yave bibulu ya kuyoka: minkayulu ya suka mpe ya nkokila.

⁴ Bawu salaka mpe mukembo ya Mileba, mutindu yawu kele ya kusonama na Musiku mpe konso kilumbu, bawu vwandaka pesa minkayulu ya kuyoka na lutangu yina Musiku zengaka, samu na mukembo yango.

⁵ Katuka ntangu yina, bawu vwandaka tata-mana na kupesa munkayulu ya kibulu ya kuyoka ya konso kilumbu na minkayulu ya bibulu ya kuyoka, ya kilumbu ya ntete ya konso ngonda mpe ya mikembo ya Yave, na makabu yina konso

* **3:1** Ngonda ya nsambwadi vwandaka ngonda yina ba-Zwife vwandaka vukana samu na mikembo mingi ya mfunu. **3:1** Knz 23.23-43 † **3:2** Awa Munkayulu ya Kuyoka kele ni bibulu yina ba vwandaka yoka na kiyokolo ya minkayulu.

muntu vwandaka pesa na Yave, na luzolo ya yandi mosi.

⁶ Ni yawu yina, kubanda kilumbu ya ntete ya ngonda ya nsambwadi yina, bawu bandaka dyaka na kupesa minkayulu ya bibulu ya kuyoka na Yave ata ti bawu vwandaka me tunga ntete ve lufulu ya Yinzo ya Yave.

⁷ Na manima, bawu futaka mbongo na bantu yina ke pasulaka matadi mpe bisadi-miludi. Ba pesaka madya, malafu mpe mafuta na bantu ya Sidone mpe ya Tile, samu ti ba natina bawu bayinti ya sedeke yina ke katukaka na yinsi ya Libane tii na Zafa na nzila ya mubu na muswa yina Siluse ntinu ya Pelese pesaka.

⁸ Na mvula ya zole katuka mvutukulu ya bawu na mbanza Yelusalemi na kisika yina kele Yinzo ya Yave mpe na ngonda ya zole, Zolobabele, mwana ya Salatyele na Yeswa mwana ya Yosadake na bampangi ya bawu ya nkaka, banganga-Nzambi, ba-Levi mpe bayina nyonso katukaka na bundongo mpe kwizaka kintwadi na bawu na mbanza Yelusalemi, bawu bandaka kisalu. Bawu solaka ba-Levi yina vwandaka na bamvula kubanda makumi zole tii na zulu, samu na kutwadisa bisalu ya ntungulu ya Yinzo ya Yave.

⁹ Yeswa na bana mpe bampangi ya yandi, Kade-myele muntu ya dikanda ya Yodavya na bana ya yandi mpe, vwandaka twadisa bisalu ya ntungulu ya Yinzo ya Nzambi. Bawu vwandaka sala mpe na bantu ya dikanda ya Enadade. Bawu nyonso vwandaka ba-Levi.

¹⁰ Ntangu bintungi-bayinzo bandaka na ku-

tunga lufulu ya Yinzo ya Yave, banganga-Nzambi lwataka binkuti ya bawu ya mukembo na bakulumenta na maboko mpe ba-Levi ya dikanda ya Asafe vwandaka na basembale na maboko. Bawu nyonso belamaka samu na kukembila Yave mutindu Davidi, ntinu ya Isayeli tumisaka yawu.

¹¹ Bawu vwandaka kembila mpe kutonda Yave na kutuba: «Yave kele mbote mpe luzolo ya yandi samu na Isayeli kele seko.» Dikanda mpe vwandaka looka na kyese na kukembila Yave samu ti, bitungi-bayinzo vwandaka tunga lufulu ya Yinzo ya Yave.

¹² Banganga-Nzambi mingi, ba-Levi mpe bamfumu ya makanda, bayina vwandaka me kuma biboba, vwandaka dila na ngolo ntangu bitungi-bayinzo vwandaka tunga lufulu ya Yinzo ya malumu, samu ti bawu talaka Yinzo ya ntete. Kasi bantu mingi ya nkaka vwandaka looka na kyese.

¹³ Na yina, ba lendaka ve na kuswasikisa makelele ya bayina vwandaka dila na ngolo, na makelele ya bayina vwandaka looka na kyese, samu ti, makelele yango vwandaka kuma ntama.

4

Bambeni ya Ba-Zwife

¹ Ntangu bambeni ya ba-Zwife ya Yuda mpe ya Bezame kuwaka ti bantu yina katukaka na bundongo mpe vutukaka na Yelusalemi vwandaka tunga Yinzo ya Yave, Nzambi ya Isayeli,

² bawu kwendaka tala Zolobabele mpe bamfumu ya makanda, mpe tubaka na bawu: «Beto zola kutunga kintwadi na beno Yinzo ya Yave. Ya

tsyelika, katuka ntangu yina Asaladone ntinu ya Asili salaka ti ba nata beto awa, beto na beno ke sambilaka kaka Nzambi mosi mpe ke pesaka yandi minkayulu.»

³ Kasi Zolobabele, Yeswa na bamfumu ya nkaka ya makanda ya Isayeli vutulaka: «Ve, beto ke tunga ve Yinzo ya Nzambi ya beto kintwadi na beno. Beto mosi ke tunga yawu samu na Yave, Nzambi ya Isayeli mutindu yandi mosi Siluse, ntinu ya Pelese pesaka beto lutumu yina.»

⁴ Na yina, bantu yina kwizaka zinga na yinsi ya Isayeli ntangu bawu mosi vwandaka na bundongo bandaka na kulembisa ba-Zwife nzutu mpe kupesa bawu boma, samu ti bawu bika na kutunga Yinzo ya Yave.

⁵ Kubanda na ntangu yina Siluse vwandaka ntinu ya Pelese tii na ntangu yina Dalyuse kumaka ntinu, bantu yina kwizaka zinga na yinsi ya ba-Zwife vwandaka pesa madeso ya bana na sika ya bantu ya luyalu ya Pelese, samu ti bawu yimina ba-Zwife na kutunga.

Ba fundaka ba-Zwife na sikaya bantinu Zelezese na Aletazelezese

⁶ Ntangu ntinu Zelezese bandaka na kuyala, bambeni ya ba-Zwife fidisaka yandi mukanda, samu na kufunda bantu ya mbanza Yelusalemi mpe ya kizunga ya Yuda.

⁷ Ntangu Aletazelezese mpe vwandaka ntinu ya Pelese, Biselame, Miteledate, Tabele na bampangi ya bawu sonikaka mpe mukanda na ntinu. Bawu

sonikaka mukanda yango na ndinga ya Alameye* na bisono ya ndinga yango.

⁸ Kasi Lewume yina vwandaka mfumu ya kizunga mpe Simesayi kisoniki ya yandi, sonikaka mpe mukanda na sika ya ntinu Aletazelezese, samu na mambu yina vwandaka luta na Yelusalemi. Mukanda yango bandaka mutindu yayi:

⁹ «Lewume mfumu ya kizunga mpe Simesayi kisoniki ya yandi na bampangi ya bawu ya bizunga: Dine, Afalesatake, Talepele, Afalase, Eleke, Babilone, Suze, Deya na Elame,

¹⁰ mpe na nkumbu ya bantu ya makanda ya nkaka yina mfumu Asenapale katulaka na bam-banza ya bawu, samu na kutula bawu na mbanza Samaliya na kizunga yina kele na wesete ya nzadi ya Efalate, ke na kusonika mukanda yayi.»

¹¹ Mukanda yango ke na kutuba mutindu yayi:

«Na nge ntinu Aletazelezese, beto bisadi ya nge, bantu yina ke zingaka na lweka ya wesete ya nzadi ya Efalate, beto ke na kusonikina nge.

¹² «Ntinu, nge fwana kuzaba ti, ba-Zwife yina katukaka na sika ya nge mpe kwizaka na sika ya beto na Yelusalemi ke na kutunga dyaka mbanza yayi ya muvusu mpe ya yimbi. Bawu me yidika lufulu mpe ke na kutelemisa bibaka ya lupangu.

¹³ Ntinu, beto ke na kuzabisa nge ti, kana ba-Zwife tunga dyaka mbanza yayi, mpe telemisa bibaka ya lupangu, bawu ke futa dyaka ata mpaku mosi ve, ya vwanda yina ke futaka konso muntu

* **4:7** Alameye kele ndinga yina ba vwandaka zonza mingi na ntangu yina. **4:11** Esd 5.6; 7.11

to ya mumbungu. Mpe na kati ya kibumbulu ya luyalu, mbongo ke kota dyaka ve.

¹⁴ Na yina, mutindu beto kele na yinsi ya luyalu ya nge, beto ke ndima ve ti ata muntu kuvweza nge. Ni yawu yina, beto ke na kuzabisa nge mambu yayi

¹⁵ samu ti nge sosa na kati ya mabuku ya ntama ya bantinu yina tekilaka nge. Na kati ya mabuku yina, nge ke tala mpe nge ke ndima ti mbanza yayi kele mbanza ya muvusu. Ntangu nyonso, yawu ke bikaka ve na kutalisa bantinu mpe bamfumu ya bizunga mpasi. Katuka ntama, muvusu ke salamaka kaka na mbanza yayi. Ni yawu yina, ba mwangisaka yawu.

¹⁶ Ntinu, beto ke na kuzabisa nge: kana ba tunga dyaka mbanza Yelusalemi, mpe ba telemisa bibaka ya lupangu ya yawu, zaba ti yawu ke sala ti nge ke vwanda dyaka ve mfumu ya lweka yayi ya wesete ya nzadi ya Efalate.»

Mvutu ya ntinu Aletazelezese

¹⁷ Ntinu fidisaka mvutu yayi:

«Na Lewume mfumu ya kizunga mpe Sime-sayi kisoniki ya yandi na bampangi ya bawu ya kizunga Samaliya mpe bayina kele na lweka ya wesete ya Nzadi ya Efalate.»

«Mbote ya beno!»

¹⁸ «Mukanda yina beno fidisaka munu, ba bangu-laka mpe ba tangilaka munu yawu.

¹⁹ Mu me tumisa ba sosa na kati ya mabuku ya ntama mpe ya tsyelika ba me bakula ti katuka ntama, mbanza yayi ke mangaka bantinu mpe yawu ke basisaka bamvita mpe ke salaka muvusu.

²⁰ Mpe na ntangu ya ntama, mbanza yayi vwan-daka na bantinu ya lulendo yina vwandaka yala tii na nsuka ya kizunga yina kele na wesete ya nzadi ya Efalate. Bantu vwandaka futa bawu mpaku, ya vwanda mpaku ya konso muntu to ya mumbungu.

²¹ Na yina, beno yimina Ba-Zwife na kutunga dyaka. Mbanza yayi lenda kutungama dyaka ve kana munu mosi pesa ve muswa.

²² Ni yawu yina, beno sala keba, beno bika ve dyambu yayi, samu ti bampasi yina mbanza yayi ke talisaka bantinu, kutatamana dyaka ve na kulutula.»

²³ Ntangu ba tangaka mukanda yina katukaka na sika ya ntinu Aletazelezese na mantwala ya Lewume, Simesayi kisoniki ya yandi mpe bampangi ya bawu, bawu kwendaka na nswalu nyonso na Yelusalemi. Bawu yiminaka ba-Zwife na ngolo nyonso na kubika kutunga dyaka.

Ba-Zwife vutukilaka dyaka bisalu ya ntungulu ya Yinzo ya Yave

²⁴ Bisalu ya ntungulu ya Yinzo ya Yave kuna na Yelusalemi sukaka na nzila. Ba bikaka na kutunga Yinzo ya Yave na mvula ya zole yina Daliyuse vwandaka ntinu ya yinsi ya Pelese.

5

¹ Kasi kilumbu mosi, mimbikudi Aze mpe Zakali mwana ya Ido, bikulaka na nkumbu ya Nzambi ya Isayeli, na sika ya Ba-Zwife ya Yelusalemi mpe ya Yuda mambu yina Nzambi ya bawu tubilaka bawu.

² Na yina, Zolobabele mwana ya Salatyale mpe Yeswa mwana ya Yosadake, bandaka na kutunga dyaka Yinzo ya Nzambi, kuna na Yelusalemi. Mimbikudi ya Yave mpe vwandaka sadisa bawu.

³ Na ntangu yina, Tatenayi mfumu ya kizunga yina kele na wesete ya nzadi ya Efalate kintwadi na Setale-Bozenayi mpe bampangi ya bawu, kwizaka tala ba-Zwife mpe yufulaka bawu: «Nani me pesa beno muswa ya kutunga dyaka Yinzo yayi mpe na kumanisa na kutelemisa bibaka ya yawu?

⁴ Beno pesa beto bankumbu ya bantu yina ke na kusala awa.»

⁵ Kasi mutindu Nzambi vwandaka keba bakuluntu ya ba-Zwife, ba yiminaka bawu ve na kutatamana na kusala, ntete ba fidisa mukanda na sika ya ntinu Daliyuse mpe ba yamba mvutu ya yandi samu na mambu yayi.

Ba fundaka ba-Zwife na sika ya ntinu Daliyuse

⁶ Yayi ni mukanda yina Tatenayi, mfumu ya kizunga ya wesete ya nzadi ya Efalate mpe Setale-Bozenayi na bampangi ya bawu, bamfumu ya mwa bizunga ya kuna, fidisaka na sika ya ntinu Daliyuse.

⁷ Bawu sonikaka mutindu yayi:

«Ntinu Daliyuse, bika ti nge vwanda na kizunu ya kulutula!»

⁸ «Oo, ntinu! Beto ke na kuzabisa nge ti beto vwandaka me kwenda na kizunga ya Yuda, na Yinzo yina ya Nzambi ya nene. Beto me tala ti ba-Zwife ke na kutungisa dyaka Yinzo yango na matadi yina ba me dedikisa mpe ba me tula

mabaya na bibaka. Bawu ke na kusala na bunkete nyonso mpe kisalu ke na tambula mbote.

⁹ Beto me yufula bakuluntu mpe beto me pesa bawu kyuvu yayi: “Nani me pesa beno muswa ya kutunga dyaka Yinzo yayi mpe na kumanisa na kutelemisa bibaka ya yawu?”

¹⁰ Beto me yufula bawu bankumbu ya bawu, samu na kusonikina nge bankumbu ya bantu yina ke na kutwadisa bisalu yango.

¹¹ Bawu pesaka beto mvutu yayi: “Beto kele bisadi ya Nzambi yina yidikaka zulu na ntoto, mpe beto ke na kutunga dyaka Yinzo yina ntinu mosi ya nene ya Isayeli tungisaka mpe manisaka, katuka ntama.

¹² Kasi bankooko ya beto pesaka Nzambi ya mazulu nkele, ni yawu yina, yandi tulaka bawu na yinsi ya lutumu ya Nabukadenesale muntu ya yinsi ya Kalede, yina vwandaka ntinu ya Babilone. Ni yandi mwangisaka Yinzo ya Yave mpe nataka bantu ya Isayeli na yinsi ya Babilone.

¹³ Kasi na mvula ya ntete yina Siluse kumaka ntinu ya Babilone, yandi pesaka muswa ya kutunga dyaka Yinzo yango ya Nzambi.

¹⁴ Ntinu Siluse katulaka mpe na yinzo ya nzambi ya Babilone bima nyonso ya wolo mpe ya palata ya Yinzo ya Nzambi ya Yelusalemi, yina Nabukadenesale bakaka kuna samu na kutula yawu na yinzo ya nzambi ya yandi na Babilone. Ntinu Siluse tumisaka ba pesa yawu na sika ya Sesebasale yina yandi pesaka kimfumu ya kuyala kizunga ya Yuda.

¹⁵ Yandi tumisaka yandi na kubaka bima yango na kwenda vutula yawu na Yinzo ya Nzambi

ya Yelusalemi mpe ti ba tunga dyaka Yinzo ya Nzambi yina na kisika yina yawu vwandaka ntete.

¹⁶ Ni yawu yina, Sesebasale kwizaka awa na Yelusalemi mpe tulaka lufulu ya Yinzo ya Nzambi. Katuka ntangu yina, Yinzo ke na kutungama, kasi yawu me manisa ntete ve”.

¹⁷ Na yina, kana ntinu zola, bika ti ba sosa na mikanda ya ntama yina kele na yinzo ya kibumbulu ya ntinu ya Babilone, samu na kuzaba kana ya tsyelika ntinu Siluse pesaka muswa ya kutunga dyaka Yinzo ya Nzambi yayi na Yelusalemi. Mpe na manima, ntinu, zabisa beto wapi nzengolo nge me baka samu na dyambu yayi.»

6

Mvutu ya ntinu Daliyuse

¹ Na yina, ntinu Daliyuse tumisaka ti ba sosa na bayinzo yina ba vwandaka bumbila mikanda mpe bima ya ntalu ya Babilone.

² Kasi ni na Ekebatane, mbanza kimfumu ya kizunga ya Medi, ba talaka dibuku yina vwandaka ya kusonama mutindu yayi:

«Mukanda ya mfunu ya ntama»

³ «Na mvula ya ntete yina Siluse vwandaka ntinu, yandi pesaka Musiku yayi: Ba fwana kutunga dyaka Yinzo ya Nzambi na Yelusalemi, samu ti yawu vwanda kisika ya kupesilaka minkayulu. Ba tunga Yinzo yango na zulu ya lufulu ya ntama. Yinda ya yawu kubanda na zulu tii na ntoto, ke vwanda na bametele makumi tatu mpe nene ya yawu bametele makumi tatu.

⁴ Ba ke tula milonga tatu ya matadi yina ba me dedikisa mpe mulonga mosi ya mabaya ya malumu. Mbongo ya kufuta bisalu yayi, ke katuka na kibumbulu ya luyalu.

⁵ Ba ke nata bima ya wolo mpe ya palata ya Yinzo ya Nzambi ya Yelusalemi, yina Nabukadene-sale bakaka mpe nataka na Babilone. Bima nyonso yayi fwana kuvutuka na Yinzo ya Nzambi na Yelusalemi, mpe konso kima fwana kuvwanda na kisika ya yawu.»

⁶ Na yina, ntinu Daliyuse pesaka bawu mvutu yayi: «Ntangu yayi, nge Tatenayi mfumu ya kizunga ya wesete ya nzadi ya Efalate, mpe Setale-Bozenayi na bampangi ya beno bamfumu ya mwa bizunga yina kele na lweka ya nkaka ya nzadi.»

«Beno bika kukota na mambu yayi.

⁷ Beno yimina ve ba-Zwife na kutunga dyaka Yinzo ya Nzambi. Mfumu ya kizunga ya Yuda na bantwadisi ya ba-Zwife, bawu fwana kutunga dyaka yawu na kisika yina yawu vwandaka ntete.

⁸ Munu ntinu, mu ke na kutumisa beno na kusadisa bantwadisi ya ba-Zwife, samu na kutunga dyaka Yinzo ya Nzambi. Beno fwana kufuta ntangu nyonso bantu yina mbongo ya kusadisila bisalu, samu ti bisalu kusuka ve na nzila. Mbongo yango ke katuka na mbongo ya ntinu, na bampaku yina ba ke futaka na lweka ya nkaka ya wesete ya nzadi ya Efalate.

⁹ Beno ke pesa mpe banganga-Nzambi ya Yelusalemi, nyonso yina ba ke vwanda na yawu nsatu konso kilumbu, samu na minkayulu ya bibulu ya kuyoka na Nzambi ya mazulu mutindu: bangombe ya mbakala, bankombo ya mbakala

mpe bana ya mameme, mutindu mosi mpe bambuma ya faline, mungwa, malafu mpe mafuta. Beno zimbana ve na kusala mutindu yina.

¹⁰ Samu ti, bawu pesa na Nzambi ya mazulu minkayulu ya nsunga ya mbote, mpe bawu ke sambila samu na ntinu mpe na bana ya yandi.

¹¹ Konso muntu yina ke tumama ve na Musiku yayi, ba ke katula kibuku ya dibaya na yinzo ya yandi, ba ke telemisa yawu na ntoto mpe ba ke vwandisa yandi na ngolo nyonso na zulu ya yawu, samu ti yawu kota yandi na nzutu nyonso mpe ba ke mwangisa yinzo ya yandi samu ti yawu kuma kisika yina ba ke losaka bima ya yimbi.

¹² Bika ti Nzambi yina soolaka Yelusalemi mutindu kisika ba fwana kukembila Nkumbu ya yandi, kupesa kitumbu na konso ntinu mpe konso yinsi yina ke zitisa ve Musiku yayi na kusosa na kumwangisa Yinzo yayi ya Nzambi. Ni munu Daliyuse me pesa lutumu yayi. Beno sadila yawu mutindu mu me tumisa yawu.»

¹³ Na yina, Tatenayi mfumu ya kizunga yina kele na wesete ya nzadi ya Efalate, Setale-Bozenayi mpe bampangi ya bawu salaka mutindu ntinu tumisaka bawu.

Mukembo ya mbyekolo ya Yinzo ya malu-malu ya Yave na Yelusalemi

¹⁴ Bakuluntu ya ba-Zwife vwandaka kuzwa bankindusulu na kati ya bambikululu ya Aze mpe Zakali, mwana ya Ido. Na yina, bawu vwandaka tatamanaka na kutunga na mbote nyonso

mpe bawu manisaka na kutunga mutindu vwan-daka lutumu ya Nzambi ya Isayeli mpe lutumu ya bantinu ya Pelese: Siluse, Daliyuse mpe Ale-tazelezese.

¹⁵ Bisalu ya Yinzo ya Yave manisaka na kilumbu ya tatu ya ngonda Adele, na mvula ya sambanu ya kintinu ya Daliyuse.

¹⁶ Bantu ya Isayeli, banganga-Nzambi, ba-Levi mpe bantu ya nkaka yina katukaka na bundongo mpe vutukaka na Isayeli, salaka mukembo ya nene na nsayi nyonso, samu na kubyeka Yinzo ya Yave.

¹⁷ Bawu pesaka samu na mbyekolo ya Yinzo ya Yave: nkama (100) ya bangombe ya mbakala, bankama zole (200) ya bankombo ya mbakala, bankama yiya (400) ya bana ya mameme, mpe samu na mulemvo ya masumu ya bantu nyonso ya Isayeli: kumi na zole ya bankombo ya mbakala mutindu kele lutangu ya makanda ya bantu ya Isayeli.

¹⁸ Bawu kabulaka banganga-Nzambi na bankonga ya bawu, ba-Levi mpe na bankonga ya bawu, samu ti konso nkonga sala kisalu ya Yave na Yelusalemi mutindu yawu kele ya kusonama na dibuku ya Moyize.

Mukembo ya Paki

(Kbk 12; 2Bt 23.21-23)

¹⁹ Bantu nyonso yina katukaka na bundongo mpe vutukaka na Isayeli, salaka mukembo ya Paki na kilumbu ya kumi na yiya ya ngonda ya ntete ya mvula yina vwandaka landa.

²⁰ Banganga-Nzambi na ba-Levi, vedisaka na kintwadi banzutu ya bawu mpe bawu nyonso kumaka ya kuvedila. Ni yawu yina, bawu kufwaka bana ya mameme ya Paki, samu na ba yina katukaka na bundongo mpe vutukaka, samu na bampangi ya bawu banganga-Nzambi ya nkaka mpe samu na bawu mosi.

²¹ Bantu ya Isayeli, bayina katukaka na bundongo kudyaka madya ya Paki kintwadi na bayina bikaka na kusadila mavanga ya yimbi ya bantu ya nkaka ya yinsi. Bawu vukanaka samu na kusambila Yave, Nzambi ya Isayeli.

²² Na manima, bawu salaka dyaka na nsayi nyonso mukembo ya mampa yina ba ke funisaka ve na bilumbu nsambwadi. Ya tsyelika, Yave fulusaka bawu na nsayi, samu ti, yandi tulaka dibanza na ntima ya ntinu ya Asili, na kukindisa bawu na kutatamana na kutunga Yinzo ya Nzambi, Nzambi ya Isayeli.

7

Nganga-Nzambi Esedase

¹ Na manima ya mambu yina lutaka, mpe na ntangu yina Aletazelezese vwandaka ntinu ya Pelese, muntu mosi na nkumbu Esedase kwizaka. Yandi vwandaka mwana ya Selaya, mpe bankooko ya yandi landasanaka mutindu yayi: Azalya, Yilekya,

² Salume, Sadoke, Ayitube,

³ Amalya, Azalya, Melayote,

⁴ Zelaya, Uzi, Buki,

⁵ Abisuwa, Fineyase, Eleyazale mpe Aloni, mfumu ya banganga-Nzambi.

⁶ Esedase yango katukaka na yinsi ya Babilone, samu na kukwenda na Yelusalemi. Yandi vwandaka mulongisi ya Misiku mpe zabaka mbote-mbote misiku yina Yave, Nzambi ya Isayeli pesaka na Moyize. Mutindu Yave, Nzambi ya yandi vwandaka na yandi, ntinu vwandaka pesa yandi bima nyonso yina yandi vwandaka na yawu nsatu.

⁷ Na mvula ya nsambwadi ya kintinu ya Aletazelezese, banganga-Nzambi, ba-Levi, miyim-bidi, mikengi ya myelo na bisadi yina vwandaka sala na Yinzo ya Yave, mingi na kati ya bawu vutukaka na Yelusalemi.

⁸ Esedase mpe kwizaka na Yelusalemi na ngonda ya tanu na mvula ya nsambwadi ya kintinu ya Aletazelezese.

⁹ Yandi katukaka na yinsi ya Babilone na kilumbu ya ntete ya ngonda ya ntete mpe yandi kumaka na Yelusalemi na kilumbu ya ntete ya ngonda ya tanu, samu ti Nzambi vwandaka lakisa yandi bumbote ya yandi.

¹⁰ Ya tsyelika, Esedase vwandaka pesa ntima ya yandi nyonso, samu na kulongoka misiku ya Yave mpe na kusadila yawu. Yandi vwandaka longisa misiku mpe bansalulu ya misiku yango na bantu ya Isayeli.

Mukanda ya ntinu Aletazelezese

¹¹ Mukanda yina ntinu Aletazelezese pesaka na sika ya nganga-Nzambi Esedase yina ke longisaka misiku yina Nzambi pesaka na bantu ya Isayeli na bansalulu ya yawu, ni yayi:

¹² «Munu Aletazelezese, ntinu ya bantinu, ke na kusonika mukanda yayi na sika ya nganga-Nzambi Esedase yina ke longisaka mambu ya Nzambi ya mazulu,

¹³ «Mu me pesa lutumu yayi: ba bika bantu nyonso ya Isayeli yina ke na kuzinga na kati ya yinsi ya kintinu ya munu, banganga-Nzambi, ba-Levi mpe bayina nyonso ke na nsatu ya kukwenda kintwadi na nge na Yelusalemi, bawu kwenda.

¹⁴ Munu na nsambwadi ya bipesi-malongi ya munu, ke na kufidisa nge na Yelusalemi mpe na kizunga ya Yuda, samu ti nge kwenda kutala wapi mutindu ba ke na kuzitisa misiku ya Nzambi ya nge, misiku yina ke na maboko ya nge.

¹⁵ Nge ke nata mpe palata na wolo yina munu na bipesi-malongi ya munu me pesa mutindu makabu na sika ya Nzambi ya Isayeli yina ke na Yinzo ya yandi na Yelusalemi.

¹⁶ Nge ke nata mpe palata na wolo nyonso yina nge ke kuzwa na kizunga ya Babilone na makabu yina bantu mpe banganga-Nzambi ke pesa na luzolo ya bawu mosi, samu na Yinzo ya Nzambi na Yelusalemi.

¹⁷ Na palata yina, nge ke sumba: bangombe ya mbakala, mameme ya mbakala, bana ya mameme na bima ya nkaka yina nge ke vwanda na yawu nsatu mutindu bambuma ya faline na vinu samu na munkayulu. Nge ke pesa nyonso yina mutindu Munkayulu ya Kuyoka na kisika yina ba ke yokaka minkayulu na Yinzo ya Nzambi ya beno na Yelusalemi.

¹⁸ Samu na palata na wolo yina ke bikana, nge na bampangi yina ke na kukwenda na nge, beno

ke sala mutindu beno zola, kasi beno ke sala yawu mutindu Nzambi ya beno ke twadisa beno.

¹⁹ Kwenda tula na ntadisi ya Nzambi ya Yelusalemi, bandonga yina ba ke pesa nge samu na kisalu ya Yinzo ya Nzambi, Nzambi ya nge.

²⁰ Kana nge ke vwanda dyaka na nsatu ya kusumba bima ya nkaka, samu na Yinzo ya Nzambi, Nzambi ya nge, mbongo ke katuka na kibumbulu ya luyalu.

²¹ «Munu ntinu Aletazelezese, mu me pesa lutumu na sika ya bibumbi-mbongo ya kizunga yina kele na wesete ya nzadi ya Efalate, samu ti ba sala mbote-mbote mambu nyonso yina ke lombabawu nganga-Nzambi Esedase yina ke longisaka misiku ya Nzambi ya mazulu.

²² Bawu ke pesa yandi Batalente nkama (100) ya palata, Bakole nkama (100) ya bambuma ya faline, Babate nkama (100) ya vinu, Babate nkama (100) ya mafuta mpe mungwa ke pesama na luzolo ya bawu mosi.

²³ Mambu nyonso yina Nzambi ya mazulu ke tumisa na kusala, yawu fwana kusalama na mbote nyonso, samu na Yinzo ya Nzambi ya mazulu, samu ti yandi dasukila ve yinsi ya kintinu to ntinu mpe bana ya ntinu.

²⁴ Na yina, beto ke na kuzabisa na bibumbi-mbongo ti: banganga-Nzambi, ba-Levi, miyim-bidi, mikengi ya mwyelo, bisadi ya Yinzo ya Nzambi mpe bantu ya nkaka yina ke salaka na Yinzo ya Nzambi kele ve na muswa ya kufuta mpaku, ya vwanda yina ke futaka konso muntu to

mpaku ya mumbungu.

²⁵ «Nge Esedase, na ndwenga yina nge kuzwaka na misiku ya Nzambi, misiku yina ke na maboko ya nge, soola bazuzi na bamfumu yina ke fundisa mambu ya bantu yina zaba misiku ya Nzambi ya nge, na kati ya bantu yina ke zingaka na wesete ya nzadi ya Efalate. Na bayina zaba yawu ve, Beno longisa bawu yawu.

²⁶ Konso muntu yina ke tumama ve na Musiku ya Nzambi ya nge to ya ntinu, ba fwana kuzengila yandi kitumbu yina me fwanakana: lufwa to kubingisa yandi na yinsi to kubaka yandi bima nyonso to kutula yandi na boloko.»

Esedase ke na kuvutula matondo na Nzambi

²⁷ Esedase zonzaka na ngolo: «Nkembo na Yave, Nzambi ya bankooko ya beto! Yandi pesaka dibanza na sika ya ntinu ya kuzangula bunene ya Yinzoo ya Yave na Yelusalemi.

²⁸ Na mantwala ya ntinu, ya bipesi-malongi ya ntinu mpe na mantwala ya bamfumu ya luyalu yina ke salaka na ntinu, Yave, Nzambi ya munu, me lakisa munu bumbote ya yandi. Yandi me keba munu mpe me pesa munu ngolo ya kuku-tikisa bamfumu ya Isayeli, samu ti bawu kwenda kintwadi na munu na Yelusalemi.»

8

Bayina zyetaka kintwadi na Esedase

¹ Yayi ni bankumbu ya bamfumu ya makanda, yina katukaka na munu, Esedase, na yinsi ya Babilone, samu na kuvutuka na Yelusalemi, ntangu yina Aletazelezese vwandaka ntinu.

- ² Na dikanda ya Pinase: Ngelesome.
Na dikanda ya Itamale: Danyele.
Na dikanda ya Davidi: Atuse.
- ³ Mosi na bana ya Sekanya.
Na dikanda ya Palose: Zakali na babakala
nkama mosi na makumi tanu (150) ya
dikanda ya yandi.
- ⁴ Na dikanda ya Payate-Mowabe: Elyeyoyenayi,
mwana ya Zelaya mpe babakala bankama
zole (200).
- ⁵ Na dikanda ya Zatu*: Sekanya, mwana ya
Yazyele mpe babakala bankama tatu (300).
- ⁶ Na dikanda ya Adine: Ebede, mwana ya
Yonatane mpe babakala 50.
- ⁷ Na dikanda ya Elame: Yesaya, mwana ya
Atalya mpe babakala 70.
- ⁸ Na dikanda ya Sefatya: Zebadya mwana ya
Mikayelee mpe babakala 80.
- ⁹ Na dikanda ya Yowabe: Obadya, mwana ya
Yeyelee mpe babakala bankama zole na kumi
na nana (218).
- ¹⁰ Na dikanda ya Bani: Semolite, mwana ya Yosi-
fya mpe babakala nkama mosi na makumi
sambanu (160).
- ¹¹ Na dikanda ya Bebayi: Zakali, mwana ya
Bebayi mpe babakala 28.
- ¹² Na dikanda ya Azengade: Yoyanane, mwana
ya Akatane mpe babakala nkama mosi na
kumi (110).

8:5 Esd 2.8 * **8:5** Nkumbu ya Zatu kele ve na kibuku yayi na
kati ya kibibila ya ki-Ebeleyo kasi yawu kele na kati ya kibibila
yaki-Ngeleke. **8:10** Bani Esd 2.10

¹³ Na dikanda ya Adonikame, bantwenya tatu: Elifelete, Yeyele na Semaya, mpe babakala 60.

¹⁴ Na dikanda ya Bingwayi: Wutayi, Zakule, mpe babakala 70.

Nkubamanu ya Nzyetolo samu na kukwenda na Yelusalemi

¹⁵ Mu kutikisaka bantu nyonso, na lweka ya maza yina ke lutilaka na kisika yina ba ke bokilaka Ayava mpe beto lutisaka bilumbu tatu kuna. Ntangu mu talaka bantu nyonso, mu talaka banganga-Nzambi kasi ata mu-Levi mosi ve vwandaka kuna.

¹⁶ Na yina, mu bokilaka bamfumu: Elyezele, Alyele, Semaya, Elenatane, Yalibe, Elenatane, Natane, Zakali, Mesulame, mpe milongisi zole ya misiku Yoyalive mpe Elenatane.

¹⁷ Mu tumisaka bawu na kukwenda na sika ya Ido mfumu ya bwala Kasifya. Mu zabisaka bawu mambu yina ba fwanaka tuba na Ido na bampangi ya yandi ya kisalu[†], bayina ke zingaka na Kasifya, na kunatina beto bantu samu na kisalu na Yinzo ya Nzambi ya beto.

¹⁸ Mutindu Nzambi vwandaka lakisa beto bumbote ya yandi, ba natinaka beto Selebya, muntu ya mayela, muntu ya dikanda ya Mali mpe mutekolo ya Levi mwana ya Yakobe, na bana mpe bampangi ya yandi. Bawu vwandaka babakala kumi na nana.

¹⁹ Bawu nataka mpe Asabya kintwadi na Yesaya bantu ya dikanda ya Melali, na bana mpe bam-

[†] **8:17** Awa, beto me landa mutindu ba sonikaka na kibibila na ki-Ngeleke

pangi ya yandi. Bawu vwandaka babakala makumi zole.

²⁰ Ba nataka mpe bantu nkama na makumi zole (220), yina vwandaka sala na Yinzo ya Nzambi na lutumu ya ba-Levi. Bisadi yango vwandaka bana ya bantu yina Davidi na bilandi ya yandi tulaka na kisalu ya Yinzo ya Nzambi. Bankumbu ya bawu nyonso vwandaka ya kusonama.

²¹ Ntangu beto vwandaka kuna, na lweka ya maza yina ke lutilaka na kisika yina ba ke boki-laka Ayava, mu bakaka lukanu ya kutuba ti, beto nyonso beno mina nsoki, samu na kulakisa yandi kukuluka ya beto, samu ti yandi sala ti nzyetolo ya beto, ya makanda mpe ya bima ya beto kuvwanda mbote.

²² Ya tsyelika, mu zolaka tala nsoni kana mu lombaka na ntinu na kupesa beto binwani yina ke tambulaka na makulu mpe binwani yina ke nataka bampunda samu na kukeba beto na nzila, na mantwala ya bambeni ya beto, samu ti beto zabisaka na ntinu ti Nzambi ya beto ke kebaka bantu nyonso yina ke sosaka yandi, kasi nkele ya yandi ke vwandaka ngolo samu na bayina ke mangaka yandi.

²³ Ni yawu yina, beto minaka nsoki, beto lombaka yandi na kukeba beto, mpe yandi kuwaka lusambulu ya beto.

²⁴ Na manima, mu soolaka kumi na zole ya bamfumu ya banganga-Nzambi mpe Selebya na Asabya, mpe dyaka kumi ya bampangi ya bawu ba-Levi.

²⁵ Mu tezaka na mantwala ya palata, wolo mpe bima nyonso ya ntalu yina ntinu, bipesi-malongi

ya yandi, bilandi ya yandi, mpe bantu ya Isayeli ke zingaka na yinsi ya Babilone, pesaka samu na Yinzo ya Yave.

²⁶ Mu pesaka bawu Batalente bankama sambanu na makumi tanu (650) ya palata, bima ya palata ya Batalente nkama (100) mpe Batalente nkama (100) ya wolo.

²⁷ Bandonga makumi zole ya wolo, na ntalu ya Badalike fundu mosi (1 000) ya Pelese, bandonga zole ya fyoti ya kisengo ya mbwaki ya kitoko na ntalu ya mutindu mosi na bandonga ya wolo.

²⁸ Mu zabisaka na bawu: «Mutindu ba byekaka beno, samu na kisalu ya Yave, bima yayi mpe kele ya kubyekwa. Palata na wolo yayi kele makabu yina bantu pesaka na luzolo ya bawu mosi, samu na Yave, Nzambi ya bankooko ya beno.

²⁹ Beno bumba yawu mbote tii ntangu beno ke teza mpe ke pesa yawu na mantwala ya bamfumu ya banganga-Nzambi, ba-Levi mpe bamfumu ya makanda ya bantu ya Isayeli kuna na Yelusalemi na kati ya bivinga ya Yinzo ya Yave.»

³⁰ Na yina, banganga-Nzambi mpe ba-Levi bakaka bima nyonso yina ba tezaka na mantwala ya bawu: palata, wolo, mpe bima nyonso ya ntalu, samu na kunata yawu na Yelusalemi na Yinzo ya Yave, Nzambi ya beto.

Nzyetolo na Yelusalemi

³¹ Na kilumbu ya kumi na zole ya ngonda ya ntete, beto bikaka lweka ya maza yina ke lutilaka na kisika yina ba ke bokilaka Ayava, samu na kukwenda na Yelusalemi. Nzambi vwandaka keba

beto na nzyetolo mpe yandi vwandaka tanina beto na mantwala ya bambeni mpe ya miyibi yina vwandaka na nzila ya beto.

³² Ntangu beto kumaka na Yelusalemi, beto pe-maka bilumbu tatu.

³³ Na kilumbu ya yiya, beto tezaka na kati ya Yinzo ya Yave, Nzambi ya beto, palata, wolo mpe bima nyonso ya ntalu. Beto pesaka yawu na nganga-Nzambi Melemote, mwana ya Uliya, yina vwandaka na Eleyazale mwana ya Pinase mpe ba-Levi Yozabade, mwana ya Yeswa mpe Nowadya mwana ya Binwi.

³⁴ Ba tezaka mpe tangaka bima nyonso mpe ba sonikaka lutangu ya bakilo nyonso.

³⁵ Bantu nyonso yina katukaka na bundongo mpe kwizaka na Yelusalemi, pesaka minkayulu na Nzambi ya Isayeli. Na nkumbu ya bantu nyonso ya Isayeli, bawu pesaka yandi kumi na zole ya bangombe ya mbakala, makumi yivwa na sambanu ya mameme ya mbakala mpe bana ya mameme makumi nsambwadi na nsambwadi samu na munkayulu ya bibulu ya kuyoka mpe kumi na zole ya bankombo ya mbakala samu na mulemvo ya masumu. Bibulu nyonso yina, ba yokaka yawu mpe nyonso nyengaka samu na Yave.

³⁶ Na manima, bawu pesaka mikanda ya mikanu ya ntinu na sika ya bimonikisi ya ntinu mpe na sika ya bamfumu ya bizunga yina kele na lweka ya wesete ya nzadi ya Efalate. Bantu yayi sadisaka bana ya Isayeli, samu na kisalu ya Yinzo ya Nzambi.

9

Ba-Zwife mingi kwelaka bakento ya nzenza

¹ Na manima ya mambu yina lutaka, bamfumu ya makanda ya Isayeli kwizaka na sika ya munu mpe tubaka: «Bantu ya Isayeli, banganga-Nzambi mpe ba-Levi me kabuka ve na banzenza yina ke na kuzingaka awa. Bawu ke na kulanda mavanga ya nganzi ya bantu ya bayinsi yina, ya bantu ya Kaana, ya ba-Iti, ya ba-Pelizi, ya ba-Yebuse, ya ba-Amone, ya bantu ya Mowabe, ya bantu ya Ngipiti mpe ya ba-Amoli.

² Bawu mosi na bana ya bawu ya babakala, kwelaka bakento ya yinsi yayi. Na yina, dikanda ya Nzambi me vukana na makanda ya bantu ya yinsi yayi. Ni bamfumu mpe bantwadisi ya nkaka vwandaka bantu ya ntete na kusala busafu yayi.»

³ Ntangu mu kuwaka mambu yayi, mu pasulaka kiyunga na binkuti ya munu, mpe mu katulaka bansuki mpe mandefo. Na manima, mu vwandaka na ntoto na kati ya manyongo ya kulutula.

⁴ Mu vwandaka kaka ya kuvwanda na ntoto tii na ntangu ya kupesa munkayulu ya nkokila mpe bantu nyonso yina vwandaka na boma ya kulutula, samu na kitumbu yina Nzambi ya Isayeli fwanaka pesa, samu na busafu yina salaka ba-Zwife, yina katukaka na bundongo, kwizaka vukana na kisika yina mu vwandaka.

Esedase sambilaka samu na bantu yina salaka masumu

⁵ Na ntangu ya kupesa munkayulu ya nkokila, mu vwandaka dyaka ve na kati ya manyongo, mu telamaka mpe mu vwandaka kaka na kiyunga

mpe binkuti ya munu yina vwandaka ya kupa-suka, mu fukamaka mpe mu nangunaka maboko na zulu na sika ya Yave, Nzambi ya munu.

⁶ Mu sambilaka mutindu yayi: «Nzambi ya munu, mu kele na nsoni, nsoni ya kulutila samu na kunanguna kizizi ya munu na kutala nge, samu ti masumu ya beto me lutila mingi mpe yimbi ya beto me kumaka tii na zulu.

⁷ Katuka ntangu ya bankooko ya beto tii bubu yayi, beto salaka masumu ya kulutila. Ni samu na masumu yina, nge yekulaka beto, bantinu ya beto mpe banganga-Nzambi ya beto na yisi ya lutumu ya bantinu ya bayinsi ya nzenza, na bamvita, na bundongo, na kubaka bima ya beto na ngolo mpe kusala ti beto zinga na kati ya nsoni ya kulutila tii bubu yayi.

⁸ Kasi ntangu yayi, Yave, Nzambi ya beto, nge me lakisa beto bumbote ya nge. Nge me sala ti, mwa lutangu ya bantu na kati ya beto vwanda ntete moyo mpe kwiza kuzinga na yinsi yayi, yina kele ya nge. Nge me sala ti meso ya beto kutala dyaka nsemo, nge me pesa dyaka beto mwa luzingu na kati ya bundongo ya beto.

⁹ Ya tsyelika Nzambi ya beto, beto vwandaka bandongo, kasi nge bikaka beto ve. Nge salaka ti bantinu ya Pelese lakisa beto bumbote ya bawu samu ti, beto zinga dyaka. Yawu me sala ti beto kutunga dyaka Yinzo ya nge mpe kuyidika bibaka ya yawu, yina mwanganaka. Beto me kuzwa kiswamunu ya mbote mutindu bibaka ya lupangu awa na mbanza Yelusalemi mpe na kizunga ya Yuda.

¹⁰ «Kasi ntangu yayi, Oo! Nzambi ya beto! Yinki

beto lenda kutuba na manima ya mambu yina me kumina beto? Samu ti, beto me tumama ve na misiku ya nge,

¹¹ yina nge zabisaka beto na bayinwa ya bisadi ya nge mimbikudi, nge tubaka: “Yinsi yina beno ke kota samu ti yawu kuma ya beno, kele yinsi ya kuvedila ve, samu ti bantu yina ke zingaka kuna kele ya kuvedila ve, bawu me fulusa yinsi nyonso na mavanga ya bawu ya ngazi.

¹² Na yina, beno kwelasana ve na banzenza yina. Beno kulanda ve kyese na luzingu ya bawu ya mbote. Ni mutindu yina beno ke kuma dikanda ya ngolo, beno ke kudya madya ya kitoko ya yinsi yina mpe beno ke bika yinsi yango mutindu kimvwama ya konso ntangu na sika ya bana ya beno.”

¹³ Mambu nyonso yayi me kumina beto, samu na mavanga ya beto ya yimbi, mpe na mambu ya yimbi yina beto salaka. Kasi, Oo! Nzambi, nge me semba beto ve mutindu kele bunene ya masumu ya beto, mpe nge me sala ti, beto bayayi kele awa, beto kuvwanda dyaka na luzingu.

¹⁴ Wapi mutindu beto lenda kubanda dyaka na kutumama ve na bantumunu ya nge, na kukwe-lasana na bantu ya bayinsi yayi mpe kusadila mavanga ya bawu ya ngazi? Nge ke dasukila beto ve mpe kufwa beto ata kubika muntu mosi?

¹⁵ Yave, Nzambi ya Isayeli, nge kele ya kudedama, samu ti nge me sala ti, ndambu ya bantu na kati ya beto vwanda ntete moyo tii bubu yayi. Beto me kwiza na mantwala ya nge, na mavanga ya beto ya yimbi ata ti muntu mosi ve lenda kutelama na yimbi yayi na mantwala ya

nge.»

10

Ba-Zwife bingisaka na makwela bakento ya bawu ya nzenza

¹ Ntangu Esedase vwandaka sambila ya kufukama na kudila nyonso na mantwala ya Yinzó ya Yave, samu na kusambila mpe kutubila masumu, nkonga ya nene ya bantu ya Isayeli, bakento, babakala mpe bana, kwizaka yonzama pene-pene ya yandi mpe vwandaka dila mingi.

² Na yina, Sekanya mwana ya Yeyele yina vwandaka muntu ya dikanda ya Elame tubaka na Esedase: «Beto salaka mambu ya busafu na meso ya Nzambi ya beto, samu ti beto kwelaka bakento ya bayinsi ya nzenza, yina ke na kuzingaka awa. Kasi ntangu yayi, ata ti beto salaka yimbi, kivuvu kele ntete samu na bantu ya Isayeli.

³ Beto bakeno lukanu na mantwala ya Yave ya kubingisa bakento nyonso ya bayinsi ya nzenza na bana ya bawu. Na yina, beto ke landa malongi ya nge na ya bayina ke zitisaka misiku ya Nzambi ya beto. Beto saleno mutindu Musiku ya Nzambi ke na kutumisa.

⁴ Telama, samu ti mambu yayi me tadila nge. Beto kele na manima ya nge. Vwanda na kibakala mpe sala kisalu.»

⁵ Na yina, Esedase telamaka. Yandi tumisaka bamfumu ya banganga-Nzambi, bamfumu ya ba-Levi mpe bamfumu ya makanda ya Isayeli na kudya ndefi, samu na kusadila mambu yina Sekanya tubaka. Bawu nyonso kudyaka ndefi.

⁶ Na yina, Esedase katukaka na mantwala ya Yinzó ya Nzambi, yandi kwendaka na kivinga ya Yewoyanane mwana ya Elyasibe. Yandi vwandaka kuna ata kudya ata kunwa. Yandi vwandaka na kati ya kyadi ya kulutila samu na busafu ya nene yina salaka bantu yina katukaka na bundongo mpe vutukaka na Yelusalemi.

⁷ Ba mwangisaka nsangu na Yuda mpe na Yelusalemi ti bayina nyonso katukaka na bundongo mpe vutukaka fwana kuyonzama na Yelusalemi.

⁸ Kana muntu mosi kwiza talana ve na kati ya bilumbu tatu yina ke na kulanda, bamfumu mpe bakuluntu ya makanda me baka lukanu ya kubaka bimvwama ya yandi nyonso mpe ba ke bingisa yandi na kimvuka ya bawu.

⁹ Na kati ya bilumbu tatu, bantu nyonso ya Yuda mpe ya Bezame yonzamaka na Yelusalemi. Na kilumbu ya makumi zole ya ngonda ya yivwa, bantu nyonso yonzamaka na ngaanda ya lupangu ya Yinzó ya Yave. Bawu vwandaka tekita mingi, samu na dyambu yayi mpe samu na mvula yina vwandaka noka.

¹⁰ Nganga-Nzambi Esedase telamaka mpe tubaka: «Beno lakisaka ve kukwikama ya beto na Nzambi, na kukwela bakento ya bayinsi ya nzenza mpe samu na yawu, beno me bwela dyaka disumu ya nkaka na zulu ya masumu, yina salaka bantu ya Isayeli.

¹¹ Ntangu yayi, beno lomba mulemvo ya masumu ya beno na sika ya Yave, Nzambi ya bankooko ya beno mpe beno sala mutindu yandi zola. Beno kabuka na bantu yina ke na kuzinga na

yinsi yayi mpe beno bingisa bakento ya nzenza.»

¹² Bantu nyonso vutulaka na ngolo nyonso: «Ya tsyelika, beto ke sala mutindu nge me tuba,

¹³ kasi bantu kele mingi mpe ya ke ntangu ya bamvula ya ngolo. Beto ke lenda ve na kutatamana na kuvwanda kaka na ngaanda mpe dyambu yayi kele ve dyambu ya kilumbu mosi to ya bilumbu zole samu ti, yawu me tadila beto mingi.

¹⁴ Na yina, ya lunga ti bamfumu ya beto kubikana awa na Yelusalemi, samu na kuyidika mambu yayi. Bantu nyonso ya Isayeli yina kwelaka bakento ya nzenza, ke kwiza kotalana na mantwala ya bamfumu na bilumbu yina ba ke pesa bawu kintwadi na bakuluntu mpe bazuzi ya bambanza ya bawu. Beto ke sala mutindu yayi tii ntangu Nzambi ke katula nkele ya yandi na beto, samu na mambu yayi.»

¹⁵ Kasi, kaka Yonatane mwana ya Asayeke mpe Yaziya mwana ya Tikeva mangaka dibanza yayi. Mesulame mpe mu-Levi mosi na nkumbu Sabetayi kindisaka bawu na kumanga yawu.

¹⁶ Kasi bantu ya nkaka ya Isayeli yina katukaka na bundongo ndimaka na kusala mutindu yawu lombamaka. Nganga-Nzambi Esedase solaka na konso dikanda, mfumu ya dikanda bayina yandi bokilaka na bankumbu ya bawu. Bawu bandaka na kuyidika mambu yango na kilumbu ya ntete ya ngonda ya kumi.

¹⁷ Mpe na kilumbu ya ntete ya ngonda ya ntete ya mvula yina landaka, bawu manisaka na kuyidika mambu yina me tadila babakala yina kwelaka bakento ya nzenza.

Bankumbu ya ba-Zwifeyina kwelaka bakento ya nzenza

¹⁸ Na kati ya bana ya banganga-Nzambi yina kwelaka bakento ya nzenza ya vwandaka:

Na kati ya bana ya Yeswa mwana ya Yosadake mpe bampangi ya yandi: Maaseya, Elyezele, Yalibe mpe Ngedalya.

¹⁹ Bawu kudyaka ndefi ya kubingisa bakento ya bawu mpe samu na kukatula masumu ya bawu, bawu pesaka dimeme ya mbakala mutindu munkayulu.

²⁰ Na kati ya bana ya Imele: Anani mpe Zebadya.

²¹ Na kati ya bana ya Alime: Maaseya, Eliya, Semaya, Yeyele mpe Uzya.

²² Na kati ya bana ya Pasewule: Elyoyenayi, Maaseya, Isemaye, Netanele, Yozabade mpe Elasa.

²³ Na kati ya ba-Levi: Yozabade, Simeyi, Kelaya to Kelita, Petaya, Yuda mpe Elyezele.

²⁴ Na kati ya Miyimbidi: Elyasibe.

Na kati ya mikengi ya mwelo: Salume, Teleme mpe Uli.

²⁵ Na kati ya bantu ya nkaka ya Isayeli:

Bana ya Palewose: Lamiya, Yiziya, Malekiya, Miyamine, Eleyazale, Malekiya mpe Benaya.

²⁶ Na kati ya bana ya Elame: Matanya, Zakali, Yeyele, Abedi, Yelemote mpe Eliya.

²⁷ Na kati ya bana ya Zatu: Elyoyenayi, Elyasibe, Matanya, Yelemote, Zabade mpe Aziza.

²⁸ Na kati ya bana ya Bebayi: Yewoyanane, Ananya, Zabayi, Atelayi.

- ²⁹ Na kati ya bana ya Bani: Mesulame, Maluke, Adaya, Yasube, Seyale, Yelamote.
- ³⁰ Na kati ya bana ya Payate-Mowabe: Adena, Kelale, Benaya, Maaseya, Matanya, Besalele, Binwi, Manase.
- ³¹ Bana ya Alime: Elyezele, Yisiya, Malekiya, Semaya, Simewone,
- ³² Bezame, Maluke, Semalya.
- ³³ Na kati ya bana ya Asume: Matenayi, Matata, Zabade, Elifelete, Yelemayi, Manase, Simeyi.
- ³⁴ Na kati ya bana ya Bani: Maadayi, Amelame, Uwele,
- ³⁵ Benaya, Bedya, Keluyi,
- ³⁶ Vanya, Melemote, Elyasibe,
- ³⁷ Matanya, Matenayi, Yasayi,
- ³⁸ Bani, Binwi, Simeyi,
- ³⁹ Selemya, Natane, Adaya,
- ⁴⁰ Makenadebayi, Sasayi, Salayi,
- ⁴¹ Azalele, Selemya, Semalya,
- ⁴² Salume, Amalya mpe Yosefi.
- ⁴³ Na kati ya bana ya Nebo: Yeyele, Matitya, Zabade, Zebina, Yadayi, Yoweale, mpe Benaya.
- ⁴⁴ Babakala nyonso yayi kwelaka bakento ya nzenza mpe ba ya nkaka butaka bana na bakento yango.

Mambu ya Nzambi
The Holy Bible in the Kitoba language of Congo
Bible entier en Kituba de Congo-Brazzaville

copyright © 2025 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Kituba)

Contributor: Wycliffe USA

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2025-05-14

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 14 May 2025 from source files dated 14 May 2025

a854b3e0-daa0-5e79-9026-5b48865cc4ea